

Greinargerð við fjárhagsáætlun Vopnafjarðarhrepps 2012

-síðari umræða-

5. des. 2011.

Inngangur

Í dag, 5. des., fer fram síðari umræða um fjárhagsáætlun Vopnafjarðarhrepps A- og B hluta. Við gerð áætlunarinnar hefur verið reynt að gæta aðhalds og hagræðingar eins og kostur er. Í áætlun síðasta árs var forstöðumönnum gert að hagræða í rekstri einstakra deilda eins og frekast var mögulegt. Að þessu leytinu til má segja að sú vinna sem unnin hefur verið í samvinnu við forstöðumenn einstakra deilda til þess að ná niður kostnaði og hagræða, auðveldar nokkuð verkefnið að þessu sinni. Ljóst er þó að ávallt þarf að vera á tánum hvað varðar rekstrarkostnað, þar sem forsendur stærstu tekjuliða sveitarfélagsins eru fallvaltir við þær aðstæður sem ríkjandi eru í þjóðfélaginu um þessar mundir. Nauðsynlegt er því að áfram verði haldið á þeirri braut að hagræða og varast óþarfa rekstrarútgjöld. Þetta er best gert með því að vinna með starfsfólki sveitarfélagsins í hinum mismunandi deildum. Áætlunin sem hér liggur fyrir tekur mið af þessu.

Auk þessa hefur endurskoðunarskrifstofan KPMG komið að þessari vinnu og reiknað með sínum aðferðum ýmsa liði svo sem afborganir lána, afskriftir og reiknaðar áfallnar ógreiddar verðbætur, sem gjaldfærðar eru undir fjármagnsliðum hinna mismunandi deilda. Þessir sérfræðingar leiðbeindu einnig með færslu ýmissa liða og færðu yfirlit upp til samræmis við ásreikningaform sveitarfélagsins. Þessi stuðningur veitir aukið öryggi við gerð áætlunarinnar.

Árangur ríkisstjórnarinnar í því að ná niður verðbólgunni skiptir einnig gríðarlegu máli fyrir rekstrarkostnað í heild, bæði sökum verðlags á almennum rekstrarvörum og ekki síður vegna útreiknings á verðbótum og afborgunum lána. Á yfirstandandi ári hefur verðbólga verið talsvert meiri en efnahagsspár ríkisstjórnarinnar gerðu ráð fyrir og munar verulega um það í rekstrarútgjöldum og ekki síst í útreikningi verðbóta og afborgana lána.

Helstu forsendur og tölur fjárhagsáætlunar ársins 2012:

Tekjur:

1) Staðgreiðsla gerir ráð fyrir því að útsvarstofn á Vopnafirði verði svipaður eins og stefnir í á yfirstandandi ári. Hér er gert ráð fyrir því að meðaltalshækkun útsvarstekna verði til samræmis við meðaltalsspá Sambands íslenskra sveitarfélaga sem gerir ráð fyrir að útsvarstofn hækki um 4,3 % að meðaltali á landinu öllu. Álagning útsvars gerir ráð fyrir hámarksálagningu sem verður 14,48 %. Þar af renna 1,72 % beint til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga og 12,76 % til sveitarfélagsins. Í þessum framlögum til Jöfnunarsjóðs eru annars vegar 0,77 %, sem renna til mismunandi jöfnunarframlaga og hins vegar 0,95 %, sem renna til greiðlu á málefnum fatlaðra, en sveitarfélögin tóku þau yfir á yfirstandandi ári frá ríkinu eins og kunnugt er. Af útsvari sveitarfélagsins rennur síðan til viðbótar 0,25 % til Skólaskrifstofu Austurlands til greiðslu á frekari kostnaði vegna málefna fatlaðra, sem Félagsþjónusta Fljótaldalshéraðs sér um fyrir okkur í gegnum sérstakan samning þar um.

2) Fasteignagjöld taka mið af hækkun fasteignamats á Vopnafirði í samræmi við framreikning yfirfasteignamatsnefndar sem miðar við 35. gr. laga nr.6/2001. Fasteignamat á Vopnafirði hefur hækkað lítilllega milli ára eða um 8,4 %. Hér er gert ráð fyrir að álagning fasteignagjalda verði óbreytt milli ára 2011 og 2012. Álagning fasteignaskatta á íbúðarhúsnæði og bújarðir er 0,55 %, álagning á atvinnuhúsnæði sé 1,65 %, álagning á opinbert húsnæði sé 1,32 % holræsagjaldaálagning er 0,2 %, vatnsgjald er 0,3 % á álagningarstofn og lóðarleiga allra lóða er 2 % af lóðarmati. Sorphirðugjald verður 10.500 kr. á ári og sorpeyðingargjald, er 10.500 kr. á íbúð, sem er óbreytt gjald frá fyrra ári. Gert er ráð fyrir því að aukavatnsgjald skv. mæli hækki úr 33 kr/tonn í 34 kr./tonn.

3) Framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga taka mið af því efnahagsástandi sem er í þjóðfélaginu. Gert er ráð fyrir að framlög Jöfnunarsjóðs verði að krónu til 12.500 þús. kr. lægri en áætluð niðurstaða yfirstandandi árs. Ekki þykir varlegt að áætla þessar tekjur hærrí. Illt er þó til þess að vita að mun stærri hluti þessara framlaga fara á næsta ári til sveitarfélaga sem illa eru stödd fjárhagslega og verður því minna til skiptanna fyrir önnur. Auk þess er gert ráð fyrir því að sérstakt aukaframlag inn í sjóðinn lækki um helming þ.a. sérstök aukaframlög munu lækka verulega.

4) Lóðarleiga hækkar í samræmi við fasteignamat og er 2 % af skattstofni allra lóða eins og áður.

5) Almennar rekstrartekjur eru framreiknaðar miðað við 4 % verðlagsbreytingu milli ára 2011 og 2012, nema þar sem sérstaklega er kveðið á um annað t. d. með sérstökum gjaldskrárbreytingum, en þær verða flestar endurskoðaðar og við það miðað að þær munu breytast frá og með áramótum nk. Gjaldskrárbreytingar þessar verða unnar í samráði sveitarstjórnar og viðkomandi forstöðumanna.

6) Við útreikning fjármagnsliða er gert ráð fyrir 3,7 % verðbólgu frá upphafi til loka árs 2012. Jafnframt er gert ráð fyrir að gengisvísitala hreyfist lítið sem ekkert á árinu.

Gjöld:

1) Við áætlun launa er miðað við að laun hækki að meðaltali um 4,1 % milli ára 2011 og 2012. Hefur þá verið reynt að taka tillit til almennra launahækkana skv. kjarasamningum og launaskriðs. Rétt er þó að geta þess að í þessari áætlun er við það miðað að laun hækki um sambærilega prósentu og útsvörin. Sérstaklega er áætlað fyrir launum þar sem dregið er úr starfsemi eða starfsemi aukin. Stöðugt verður unnið að því með forstöðumönnum deilda og stofnana að gæta aðhalds á þessum lið. Heildarlaunagreiðslur sveitarfélagsins á árinu 2012 eru áætlaðar um 255,5 m. kr. samanborið við 246,8 m. kr. í áætlun yfirstandandi árs.

2) Um almenn rekstrargjöld er það að segja að við framreikning þeirra hefur verið miðað við almenna verðlagsbreytingu milli ára 2011 og 2012, sem hér er áætluð 3,7 %. Jafnframt hefur verið farið yfir þau með tilliti til sérstakra samninga um rekstraleigu og þjónustu af ýmsu tagi. Til viðbótar innbyggðum niðurskurði sem í þessari áætlun felst hefur verið farið yfir þessa liði með forstöðumönnum deilda og stofnana og hagrætt á þeim liðum þar sem það er talið gefa árangur.

Almennt má segja að í þeirri vinnu sem átt hefur sér stað með forstöðumönnum hefur verið reynt að framkvæma niðurskurð á útgjöldum með þeim hætti að lækka einungis liði sem aðilar telja að niðurskurðurinn virki á. Ekki er um að ræða flatan niðurskurð yfir línuna. Í sumum tilfellum er því lækkunin meiri en lagt var upp með og annarsstaðar minni. Á árinu sem framundan er verður áfram reynt að hagræða í rekstri eins og kostur er. Á þetta bæði við um launakostnað og almenn rekstrargjöld. Í þessum efnum eru boðaðir reglulegir samráðsfundir forstöðumanna með sveitarstjóra og starfsfólki bæjarskrifstofu, þar sem farið verður yfir stöðu mála á hverjum tíma.

Milli umræðna um fjárhagsáætlun Vopnafjarðarhrepps hefur það gerst að öll hlutabréf sveitarfélagsins í HB Granda að nafnvirði 39.559 þús. kr. hafa verið seld. Við síðari umræðu hér í dag verður leitast við að taka tillit til þessarar sölu eins og hún kemur fram á árinu 2012, en ætlunin er að greiða niður skuldir um allt að 489.000 þús. kr. á yfirstandandi ári, sem hefur veruleg áhrif á vexti, verðbætur og afborganir sveitarfélagsins.

Í rekstraryfirliti sveitarsjóðs í fyrirbyggjandi fjárhagsáætlun kemur fram, að heildartekjur aðalsjóðs eru 480,4 m.kr. samanborið við 470,3 m.kr. í fjárhagsáætlun 2011 og heildargjöld 421,6 m. kr. samanborið við 422,9 m.kr. 2011. Þegar tekið hefur verið tillit til fjármagnstekna aðalsjóðs að fjárhæð 35,7 m.kr. kemur í ljós að rekstrarniðurstaða aðalsjóðs er jákvæð um 94,5 m.kr. Hér er í raun verið að áætla fyrir rekstrarkostnaði og rekstrartekjum af reglulegri starfsemi og söluhagnaði vegna seldra eigna. Laun eru alls áætluð 221,9 m. kr. samanborið við 222,2 m.kr. 2011 og almenn rekstrargjöld 199,7 m. kr. samanborið við 200,8 m.kr. 2011. Skýring þess að gjöldin lækka milli ára er sú að í fjárhagsáætlun yfirstandandi árs var áætlað fyrir kostnaði sem féll á aðalsjóð vegna yfirfærslu málefna fatlaðra frá ríki til sveitarfélaga og lækkun launa í tónlistarskólanum. Meginhluti þessa greiðist beint í gegnum Jöfnunarsjóð sveitarfélaga en ekki í gegnum sveitarsjóð eins og áætlað hafði verið fyrir árið 2011.

Inni í þessum tölum eru svokölluð innri viðskipti meðtalin.

Í Eignasjóði er reiknað með húsaleigutekjum fyrir útleigu á húsnaði eins og skóla, leikskóla, íþróttahúss og ráðhúss. Ennfremur er nú í fyrsta skipti gert ráð fyrir að almennar Leiguíbúðir og Félagsheimilið flytjist úr B-hluta yfir í Eignasjóð. Eignasjóður vex því sem þessu nemur og B-hlutasjóðum fækkar um tvo. Eignir Eignasjóðs eru síðan leigðar undir hinar mismunandi þjónustueiningar sveitarfélagsins. Þessi sjóður er rekinn með 33,1 m.kr. tapi, þegar tekið hefur verið tillit til afskrifta upp á 22,7 m.kr. og 35,7 m.kr. fjármagnskostnaðar. Hér er einnig áætlað fyrir öllum föstum kostnaði við húseignirnar og því viðhaldi sem ráðast skal í á árinu.

Í Þjónustumiðstöð er reiknað með útgjöldum til reksturs hennar þ. e. launum, almennum rekstrargjöldum, ásamt afskriftum. Hér er jafnframt áætlað fyrir tekjum þjónustumiðstöðvar en leitast er við að selja vinnu hennar að mestu. Ráðgert er að endurskoða taxa á útseldri vinnu og færa upp í samræmi við verðlagsþróun á sambærilegum töxtum. Í áætluninni er 11,5 m.kr. halli á miðstöðinni miðað við 6,1 m.kr. á áætlun þessa árs, þegar tekið hefur verið tillit til afskrifta.

Samkvæmt þessu er hagnaður A-hluta sjóða í heild eftir afskriftir og að teknu tilliti til innri viðskipta 49,9 m. kr.

Í B-hluta sjóðunum kennir ýmissra grasa, en þeir eru Hafnarsjóður, Vatnsveita, Félagslegar leiguíbúðir, Fráveita, Apótek, Arnarvatn og Skipbólmi. Nýlunda er að Leiguíbúðir almennar og Félagsheimilið eru færð úr B-hluta yfir í A-hluta þ.a. B-hlutasjóðum fækkar um tvo.

Langstærstur þessara sjóða er Hafnarsjóður og er hann áætlaður með 38,7 m.kr. hagnaði, þegar tekið hefur verið tillit til 24,6 m.kr. fjármagnskostnaðar og 5,9 m.kr. afskrifta. Gert er ráð fyrir allmiklum umsvifum í höfninni til samræmis við áætlanir HB Granda um landaðan afla á árinu 2012, enda þótt talsverðar blikur séu á lofti varðandi veiðiheimildir og nægir þar að nefna sjúkdóm í íslenska síldarstofninum, hugsanlega minni kvóta í makríl og norskíslensku síldinni en á yfirstandandi ári. Jafnframt er ekki ráðgert að kolmunaveiði verði mikil á árinu. Væntingar eru þó miklar til loðnuveiðanna og stefnir í að loðnukvótinn verði mun meiri en verið hefur á síðustu fiskveiðiárum. Í heild er nokkur bjartsýni um góða veiði og vinnslu.

Á liðnum árum hefur verið unnið að gríðarlega miklum framkvæmdum í höfninni og er þá helst að geta brimvarna, dýpkana og verulega auknu viðleguplássi með nútímalegu sniði. Við þessar framkvæmdir eru bundnar þær væntingar að þær leiði til verulega aukinna tekjumöguleika í framtíðinni. Tekjur hafnarinnar hafa verið að aukast á síðustu árum þ.a. framkvæmdirnar hafa þegar sannað sig. Lát er nú á framkvæmdum hafnarinnar. Fengist hefur styrkur á fjárlögum til lagfæringar á trébryggju við Ásgarð og verður reynt að ráðast í viðgerð á henni síðari hluta árs. Áfram verður unnið að undirbúningi á mögulegum verkefnum vegna olíuleitar á Drekasvæðinu. Í skýrslu sem unnin hefur verið um þessi mál fyrir sveitarfélögin Vopnafjarðarhrepp og Langanesbyggð í samvinnu við Iðnaðarráðuneytið, þykir Vopnafjarðarhöfn mjög álitlegur kostur í því tilliti að vera þjónustuhöfn fyrir olíuleitina.

Kannaðir verða möguleikar á styrkingu Vatnsveitu en á mörkunum er að hún geti sinnt skyldum sínum þegar illa árar hvað vatnsbúskap snertir. Ennfremur hefur fundist verulega fyrir þrýsingsminnkun á veitukerfinu þegar vinnsla uppsjávarafla er í hámarki. Þá þarf að koma við geislunartæki í vatnsveitunni þ.a. unnt verði að geisla vatnið, en sem kunnugt er þá gerðist það á yfirstandandi ári að einhverrahluta vegna mengaðist vatnsveitan. Við slíka óvissu verður ekki unað. Hagsmunirnir sem eru í húfi eru allt of miklir vegna þess. Ákveðið hefur verið að ráðast í að ljúka viðbyggingu við leikskólann, en þeirri framkvæmd var frestað þegar hrúnið varð. Vonir manna standa einnig til þess að mögulegt verði að ráðast í malbiksframkvæmdir á komandi ári. Að öðru leyti verður reynt að halda að sér höndum eins og frekast er kostur bæði hvað lýtur að framkvæmdum og viðhaldi í öllu bæjarkerfinu. Öllum er það þó ljóst að nauðsynlegt er að halda við eignum sveitarfélagsins og ákveðnar framkvæmdir eru nauðsynlegar.

Sérstök ákvörðun var tekin um að draga úr framkvæmdum á meðan efnahagsástand þjóðarinnar er með þeim hætti sem er í dag. Allt kapp verður lagt á að sinna almennri þjónustu sem sveitarfélaginu ber að uppfylla og andæfa á meðan holskefla verðhækkana gengur yfir þjóðarbúið. Eins og sjá má af rekstrarniðurstöðu flestra sjóða í B-hluta er erfitt að gera þá upp með hagnaði sökum mikils fjármagnskostnaðar.

Að öllu þessu töldu er ráðgert að allir sjóðir í A- og B- hluta verði samtals gerðir upp með 90,6 m. kr. hagnaði á árinu 2012. Í sjóðstreymi kemur í ljós að þegar tekið hefur

verið tillit til afskrifta, verðbóta, söluhagnaðar og annarra reiknaðra stærða að veltufé frá rekstri verður 149,2 m. kr.

Hér er sett inn nettófjárhæð í fjárfestingar að upphæð 67,7 m.kr. Frá því að fjárhagsáætlunin var lögð fram til fyrri umræðu hefur tekist að selja hlutabréf sveitarfélagsins í HB Granda. Söluvirði þeirra var 478 m. kr. og nýtast þær að stærstum hluta til niðurgreiðslu skulda. Reynt hefur verið að taka tillit til þessa hér við síðari umræðu fjárhagsáætlunar. Fjármagnskostnaður, verðbætur og afborganir lána lækka því verulega umrfram það sem gert hafði verið ráð fyrir við fyrri umræðu um fjárhagsáætlun. Jafnframt kemur fram í skuldahlið áætlunarinnar að skuldir lækka um tæplega 400 m.kr. og munar um minna. Vegna þessa breytist hlutfallið skuldir á móti tekjum úr 183 % samkvæmt ársreikningi 2010 í 90 % miðað við fyrirliggjandi fjárhagsáætlun og munar um minna. Þetta léttir stöðu sveitarfélagsins til mikilla muna inn í framtíðina og gerir sveitarfélaginu kleift að greiða skuldir og framkvæmdir af sjálfsaflafé út úr rekstri, án þess að nokkur ný langtímalán verði tekin.

Eins og fram hefur komið í sjóðstreymi er veltufé frá rekstri 149,2 m.kr., þegar tekið hefur verið tillit til leiðréttinga vegna afskrifta, verðbóta og gengismunar. Í sjóðstreymi er einnig áætlað fyrir 28,5 m.kr. skattgreiðslu vegna hlutabréfasölnunar, þá er gert ráð fyrir fjárfestingum að fjárhæð 67,7 m.kr. nettó og að afborganir lána verði 71,2 m.kr.

Að öllu þessu töldu er ráðgert að handbært fé lækki um 18,3 m.kr. og verði 59,6 m.kr. í árslok, náist að gera allt það sem áætlað er að gera samkvæmt fyrirliggjandi fjárhagsáætlun A -og B- hluta sjóða fyrir árið 2012.

Félagsþjónusta

Í félagsþjónustugeiranum er áætlað fyrir starfsemi félagsmálanefndar og margvíslegra félagslegra þátta svo sem fjárhagsaðstoð, húsaleigubótum, barnavernd, þjónustu við aldraða, heimilishjálp og liðveislur. Jafnframt er áætlað fyrir nokkrum styrkjum til málefna er tengjast þessum málaflökki.

Hér er áætlað fyrir kostnaði við samstarfssamning við Fljótsdalshérað um félagsþjónustu, sem fyrst var stofnað til árið 2006. Tekist hefur að bæta félagslegaþjónustu í sveitarfélaginu í gegnum þennan samning og samræma þjónustuna að þeim vinnureglum sem eru hér fyrir austan okkur. Enn er þó unnið að útfærslu og samhæfingu þessarar þjónustu. Einnig er hér áætlað fyrir kostnaði vegna yfirfærslu málefna fatlaðra frá ríki til Sveitarfélaga en 0,25 % útsvarsins koma inn í gegnum útsvarið til sveitarfélagsins og út aftur hér til samræmis við samninginn við Félagsþjónustu Fljótsdalshéraðs um þessi mál. Hinn hluti útsvarsins 0,95 %, sem lagður var á vegna þessara mála fer beint í gegnum Jöfnunarsjóð Sveitarfélaga. Til málefna fatlaðra renna því 1,2 % útsvarsins í heild.

Á árinu 2010 var sett upp sérstök gjaldskrá vegna heimilisþjónustunnar og er hún til samræmis við það sem gert er annarsstaðar á starfssvæði þjónustunnar. Sérstaklega verða og til skoðunar möguleikar á því að koma á markvissri heimsendingu matar til þeirra sem þess óska og uppfylla þau skilyrði sem upp eru sett, aukin fjölbreytni í dægurvöl eldri borgara og farið vendilega yfir heimilisþjónustuna. Auk þessa er að sjálfsögðu mikilvægast að þegar erfið félagsleg mál koma upp í sveitarfélaginu hvort heldur er í barnaverndarmálum eða öðrum þá eru sérfræðingar til reiðu og málin sett í þá ferla sem nauðsynleg eru á hverjum tíma.

Skipuð hefur verið sérstök þjónustunefnd aldraðra og hefur verið mörkuð sérstök fjárveiting til hennar sem nýtist til bættrar þjónustu við eldri borgara samfélagsins.

Hér eru einnig markaðir sérstakir fjármunir til félagsstarfs aldraðra, þ.e. fönður, upplestur og annað félagsstarf sem meðal annars fer fram í húsnæði sveitarfélagsins í Sambúð, sem eldri borgarar hafa til sinna afnota.

Fræðslumál

Hér er um langstærsta málaflokkinn í útgjöldum talið að ræða. Áætlað er fyrir kostnaði við skólaskrifstofu, skólanefnd, leikskóla, Vopnafjarðarskóla, tónlistarskóla auk minniháttar styrkja. Í þessum málaflokki er miðað við að fyrirkomulag verði með mjög sambærilegu sniði og á síðastliðnu ári. Rétt er þó að geta þess að sérstaklega verða skoðaðir möguleikar á aukinni samkenndu í grunnskólanum og almennt skoðaðir möguleikar á að hagræða í rekstri í þessum málaflokki. Allar gjaldskrár í þessum málaflokki verða teknar til sérstakrar skoðunar og er hér gert ráð fyrir að þær verði hækkaðar um áætlaðar verðlagsbreytingar á árinu 2012 og sú hækkun taki gildi frá og með áramótum nk.

Hér er áætlað sérstaklega fyrir Þekkingarneti Austurlands á Vopnafirði, þar sem áætlað er fyrir gjöldum og tekjum eins og þau snúa að sveitarfélaginu. Eins og kunnugt er þá er sérstakur samstarfssamningur milli Vopnafjarðarhrepps og Þekkingarnets Austurlands um þessi mál. Fjárveitingar hafa fengist að hluta til til starfseminnar á grundvelli þess starfs sem unnið var í tengslum við svokallaða Norðausturnefnd, sem skipuð var af Forsærisráðuneytinu á sínum tíma. Verkefni þetta var í upphafi til 3 ára og er síðasta árið í ár. Unnið er að því að tryggja áframhaldandi fjárveitingar til fræðaseturs á Vopnafirði og er hér gert ráð fyrir að það takist.

Menningarmál

Undir þessum málaflokki er áætlað fyrir kostnaði við menningarmálanefndina, sem skipuleggur menningarstarfsemi á vegum sveitarfélagsins. Einnig er hér áætlað fyrir starfsemi bókasafnsins, framlagi til Héraðsskjalasafnsins, Bustarfells, Kaupvangs, hátíðarhalda almennt og framlaga til annarra menningarviðburða. Rekstur Múlastofu hefur verið sett upp sem sér deild undir þessum málaflokki og er það einnig gert hér.. Undir Kaupvangi er sérstaklega áætlað fyrir framlagi vegna Upplýsingamiðstöðvar og einnig vegna Vesturfarans.

Æskulýðs og íþróttamál

Hér er áætlað fyrir framlögum til æskulýðs- og íþróttamála. Félagsmiðstöð, íþróttahús, sundlaug, íþróttasvæði og jafnframt framlög til Einherja, Golfklúbbsins og Hestamannafélagsins.

Ráðgert er að hafa svipað fyrirkomulag á vöktum við sundlaugina á komandi ári eins og var á yfirstandandi ári. Það er þó ljóst að ávallt eru gerðar stífar kröfur til gæslu og þjónustu á almenningssundstöðum og er sennilega tímaspursmál hversu lengi mögulegt er að hafa rekstur sundlaugarinnar með þeim hætti sem nú er. Framlög íþróttafélaganna Einherja, Golfklúbbs og Glófaxes þarf að skoða sérstaklega með tilliti til þeirra fjármuna sem til ráðstöfunar eru. Ráðgert er að heimtaug fyrir rafmagn verði tengd heim að sundlauginni í Selárdal og á að dæla til reynslu upp úr borholum, sem fæða laugina heitu vatni og kanna hvað þær geta gefið mikið. Jafnframt er áætlað að þar komi nægjanlegt vatn til þess að hita upp hið nýja veiðihús sem er í byggingu fyrir

ofan laugina. Í þessum málafllokki jafnt sem öðrum eru áætlaðar gjaldskrárbreytingar, sem taka gildi við upphaf árs.

Brunavarnir og almannavarnir.

Hér er áætlað fyrir kostnaði við slökkvistöð, rekstur slökkvibíla og framlaga eins og til björgunarsveitarinnar Vopna-Arnar.

Á yfirstandandi ári hefur verið unnið eftir samningi um samvinnu í brunamálum milli sveitarfélaganna frá Vopnafirði og suður um til Djúpavogshrepps, sem tók gildi fyrir rétt um tveimur árum. Hér er áætlað fyrir sérstöku framlagi vegna þess.

Á árinu 2010 var lokið við smíði á nýjum slökkvibíl í samvinnu við Flugstöðir. Bill þessi eykur til muna öryggi í brunavörnum á svæðinu. Er þetta dæmi um ánægjulegt samstarf Sveitarfélaga og ríkisins. Billinn kostaði um 38 m.kr. og skiptist kostnaður til helminga milli ríkis og sveitarfélags.

Rekstrarsamningur hefur einnig verið gerður milli Vopnafjarðarhrepps og ISAVIA, þar sem Vopnafjarðarhreppur fær ákveðið framlag en sér í staðinn til þess að billinn sé ávallt á flugvælinum þegar áætlunarflug er þar.

Rétt er einnig að geta þess að um áramótin 2010/2011 var gerður í gegnum Brunavarnir á Austurlandi samningur við HSA um að Brunavarnir sjái um sjúkraflutninga á Vopnafirði. Sjúkrabíllinn er því staðsettur á slökkvistöðinni og eru sjúkraflutningamennirnir starfsmenn Brunavarna á Austurlandi.

Hreinlætismál

Hér er áætlað fyrir margvíslegum kostnaði er tilheyrir þessum málaflökki. Helst er þar að nefna heilbrigðiseftirlit, sorphreinsun, sorpeyðingu og eftirlit með hunda- og kattahaldi.

Í megindráttum er gert ráð fyrir að starfsemi þessi verði með svipuðu sniði og verið hefur. Unnið hefur verið markvisst að því á liðnum árum að lagfæra alla ásýnd sorphirðunnar og haugasvæðisins. Árið 2010 var gámaöllinn girtur af og undirbúin flokkun á sorpi sveitarfélagsins. Flokkunin hófst síðan um áramótin 2010/2011 og hefur því bráðum staðið í heilt ár. Samstarf við einstaklinga og fyrirtæki hefur verið til fyrirmyndar í þessum efnum og liggur fyrir að sorp sem til urðunar fer hefur þegar minnkað verulega. Heimilissorp hefur minnkað um nálægt 60 % og fyrirtækjasorp um liðlega 40 %. Sérstakt tilefni er til þess að þakka einstaklingum og fyrirtækjum fyrir samstarfið í þessum efnum því sorpflokkun er eitthvað sem nútíminn kallar á. Minnkun á sorpi sem til urðunar fer eykur mjög líkur á því að starfsleyfi sorphauganna fái framlengt en það rennur út seinnihluta árs 2012. Unnið er að gerð deiliskipulags fyrir haugasvæðið, sem er grundvöllur þess að unnt verði að sækja um endurnýjun starfsleyfis.

Starfsleyfisskilyrði urðunarstaða af þessu tagi eru alltaf að verða stífari og nútíminn kallar á hertari kröfur hvað þetta varðar.

Skipulags-og byggingarmál

Í þessum málaflökki er áætlað fyrir kostnaði við bygginga-og skipulagsmál. Eins og kunnugt er þá hefur nýlega verið lokið við aðalskipulag sveitarfélagsins, sem hefur

verið staðfest og undirritað af hendi Skipulagsstofnunar, Umhverfissráðuneytis og sveitarstjórnar. Hið nýja aðalskipulag gildir til ársins 2026. Vegna nýrrar innkomu í sveitarfélagið þurfti að gera breytingu á því á yfirstandandi ári. Sú breyting hefur verið samþykkt af skipulagsstofnun og Umhverfissráðuneyti. Engin skipulagsmál hamla því gerð nýs vegar inn í sveitarfélagið og er vonast til að fjárveitingar fái til þess verks svo unnt verði að bjóða verkið út í byrjun næsta árs. Í tengslum við skipulagsvinnu vegna hinnar nýju innkomu hefur einnig verið unnið í samvinnu við yfirvöld kirkjugarða um nýtt skipulag kirkjugaðsins og umhverfi hans, en mikilvægt er að taka þar til hendinni, enda þó unnt verði að vinna það verk í nokkrum áföngum. Í áætluninni er ráðgert að kalla eftir endurgreiðslu Skipulagsstofnunar vegna hluta af þeim kostnaði sem skipulagsvinnan hefur kostað.

Jafnframt hafa verið skoðaðir möguleikar á því að fá betri lausnir í þjónustu byggingafulltrúa, en um nokkurra ára skeið hefur verið í gangi samningur milli sveitarfélagsins og Verkfræðistofu Austurlands varðandi þessa þjónustu.

Umferðar-og samgöngumál.

Í þessum málaflokki er áætlað fyrir viðhaldi gatna, gangstétta og göngustíga. Jafnframt er hér áætlað fyrir umferðarmálum svo sem merkingu gatna, götulytingu, snjómokstri og hálkueyðingu. Væntingar manna standa til þess að unnt verði að ráðast í malbiksframkvæmdir á þessu ári og hefur verið farið yfir hversu mikið sveitarfélagið þarf að malbika og einnig svæði sem HB Grandi þarf að malbika. Þá hefur verið kannað hvort unnt verði að fá vegagerðina til þess að malbika um leið kafla, sem teljast til þjóðvega í þéttbýli. Allt þetta verður skoðað vandilega og reiknaður út kostnaður og kannað með fjármögnunarleiðir. Kostnaður við svona verk er talinn vera allmikill ekki síst fyrir þær sakir að olíuverð er mjög hátt og ekki síður fyrir það að engin malbikunarstöð er á svæðinu og því erfitt að áfangaskipta verki sem þessu eigi að takast að fá stöð flutta hingað. Sérstök fjárveiting hefur verið sett á liðinn umferðarmerking og er hún sérstaklega hugsuð til þess að halda áfram að bæta merkingu umferðar í þéttbýlinu. Að öðru leyti á að vinna að venjubundnu viðhaldi og lagfæringum, sem nauðsynlegar eru á hverjum tíma.

Umhverfismál.

Hér er áætlað fyrir fegrun og hreinsun bæjarins, og jafnframt er hér áætlað fyrir kostnaði við vinnuskóla. Jafnframt er hér gert ráð fyrir kostnaði við skógrækt í samvinnu við Austurlandsskóga og ennfremur er hér áætlað fyrir framlagi til uppgræðslu lands í samvinnu Landgræðslunnar, bænda og Vopnafjarðarhrepps. Þá er hér áætlað fyrir minnka-og refaeyðingu. Í því sambandi hefur verið í gangi sérstakt verkefni í samvinnu við veiðifélögin um minnkaveiðar í nágrenni laxveiðianna. Hér er áætlað fyrir kostnaði vegna þessa með sambærilegum hætti og verið hefur. Ríkissjóður hefur þó tekið ákvörðun um að hætta endurgreiðslu sinni með kostnaði við refaveiðar. Unnið er að því að fá leiðréttingu þeirra mála. Einhverra hluta vegna viðrist það vera erfitt skref fyrir ríkissjóð að stíga. Á þessum lið er einnig áætlað fyrir kostnaði vegna jóla og áramóta.

Atvinnumál.

Í þessum málaflokki kennir margvíslegra grasa. Áætlað er fyrir ýmsum atvinnutengdum verkefnum m. a., kostnaði við atvinnufulltrúa, Atvinnuþróunarfélagð, Atvinnuþróunarsjóð, átaksverkefnum, Vaxtarsamningi o. fl. Hér er einnig áætlað fyrir kostnaði við þátttöku í Markaðsstofu Austurlands og ferðatengdum málum eins og til að mynda tjaldsvæði o.fl. Undir liðnum átaksverkefni er áætlað fyrir kosnaði við ýmis átaksverkefni í atvinnumálum og jafnframt er þar áætlað fyrir tekjum á móti vegna framlaga frá hinu opinbera til þessara mála. Þarna ber hæst verkefni eins og loðnuverkefnið, sem unnið hefur verið að á liðnum misserum, Drekasvæðið, auk margvíslegra annarra verkefna. Jafnframt er hér sett inn sérstök fjárveiting sem nýtt verður til þess að styðja við góðar hugmyndir í atvinnuuppbyggingu í sveitarfélaginu. Hugmyndin er sú að þarna verði mögulegt fyrir einstaklinga og fyrirtæki að sækja um styrk til þess að auðvelda framgang hugmynda um atvinnuuppbyggingu. Á yfirstandandi ári hafa greiðslur sem fengist hafa vegna strandveiða og byggðakvóta runnið til þessara verkefna til viðbótar við nefnda fjárveitingu. Nánari reglur verða settar um úthlutun slíkra styrkja. Brýnt er að vel takist til í þessum efnum og ekki dugir að gefast upp þó að á móti blási í fjármálum þjóðarbúsins.

Að þessum verkefnum öllum verður unnið af fullum krafti og reynt eins og frekast er kostur að fá fjármuni frá hinu opinbera stuðningskerfi til þeirra. Ljóst er þó eftir framvindu mála á hverjum tíma að Vopnafjarðarhreppur kann að þurfa að hlaupa undir bagga með ýmsum þessara verkefna eigi vel að takast til. Á þeim málum þarf að taka sérstaklega þegar þar að kemur.

Sameiginlegur kostnaður

Hér er áætlað fyrir kostnaði við sveitarstjórn, endurskoðun, hreppsskrifstofu, starfsmannakostnað, kosningum o. fl. Í heild má segja að þessi málaflokkur verði með svipuðu sniði og verið hefur. Ekki er gert ráð fyrir neinum kosningum á næsta ári. Kostnaður við endurskoðun hefur lítillaga aukist með breyttum áherslum í þeim efnum. Kostnaði þessum er vel varið þar sem hann hjálpar til við að skoða enn betur en áður ýmsa þætti rekstrarins. Hér er einnig áætlað fyrir sérstöku framlagi vegna kynningarstarfsemi, starfsmannakostnaðar og framlags til SSA.

Fjármuna-og fjármagnsgjöld

Í þessum málaflokki er áætlað fyrir fjármagnstekjum og arði af eignum og söluhagnaði. Jafnaframt er áætlað hér fyrir öllum fjármagnskostnaði skammtíma og langtímaskulda og jafnframt áföllnum verðbótum á langtímaskuldir sem ekki eru greiddar heldur áfallnar. KPMG endurskoðun var fengin til þess að yfirfara útreikninga þessa, sem miðaðir eru við 3,9 % verðbólguþá frá upphafi til loka árs 2012. Endurskoðunarstofan leiðbeindi með færslu á þessum hlutum og er mat mitt að áætlunin verði betri á þessum málaflokki með því að gera færslu sem þessa sem er til samræmis við það sem gert er í endanlegum ársreikningi. Fjármagnskostnaður undanfarinna ára hefur verið gríðarlega hár og hefur hann valdið því að nánast er ómögulegt að ná saman endum eftir fjármagnskostnað, nema með verulegu tapi.

Í þessari fjárhagsáætlun er gert ráð fyrir að fjármagnskostnaður lækki verulega á grundvelli þess að á yfirstandandi ári tókst að selja hlutabréf sveitarfélagsins í HB Granda og nýta á meginhluta söluandvirðisins til niðurgreiðslu skulda, sem breytir miklu til batnaðar fyrir sveitarfélagið hvað varðar greiðslu á fjármagnskostnaði. Aðgerð þessi hefur verulega bætt greiðsluáhrif fyrir sveitarfélagið inn í framtíðina. Ekki verðum ofsögum sagt að það hafi verið mikið happ fyrir sveitarfélagið að standa að farsælli uppbyggingu HB Granda hér á Vopnafirði og geta síðan selt eftirstöðvar hlutabréfaeignar sinnar á góðu gengi, sem nýtist til að greiða niður stóran hluta þess fórnarkostnaðar sem lagt var í til þess að tryggja örugga atvinnustarfsemi í sveitarfélaginu. Til hamingju Vopnafirðingar.

Lokaorð

Við gerð fjárhagsáætlunar Vopnafjarðarhrepps A- og B- hluta fyrir árið 2012 hefur verið leitast við að gæta hagræðis í áætlanagerð hinna mismunandi reikstrareininga sveitarfélagsins fyrir árið 2012. Forsendur tekna og gjalda hafa verið reiknaðar upp miðað við áætlaða verðlagsspá ársins 2012. Jafnframt hefur verið farið yfir gjaldskrár helstu þátta sveitarfélagsins með tilliti til hækkanna. Þá hefur og verið reynt að fara yfir einstaka gjaldaliði með sérstöku tilliti til þess hvort mögulegt er að hreyfa við þeim eða ekki. Á árinu er áætlað að endurskoða samninga við ýmsa þjónustuaðila sveitarfélagsins hvort heldur er á sviði verklegra framkvæmda, viðhalds almennt, tölvu- og skrifstofutækjþjónustu eða almennra innkaupa á rekstrarvörum með tilliti til þess að fá þau bestu kjör sem í boði eru á markaðnum.

Í áætluninni er lögð höfuðáhersla á að sinna allri grunnþjónustu sveitarfélagsins eins vel og nokkur kostur er. Framkvæmdir eru lágmarkaðar, enda þótt nauðsynlegt sé að taka á tilteknum verkefnum. Frá hruni má segja að framkvæmdir hafi nánast verið stöðvaðar og allt kapp lagt í að lækka skuldir sem frekast er kostur. Í þessari áætlun er þó gert ráð fyrir 67,7 m.kr. fjárfestingu nettó, en nauðsynlegt er m. a. að ráðast í lagfæringar á vatnsveitu, ljúka leikskóla, gera gangstéttir, malbika o. fl. Sérstaklega þarf þó að fara yfir forgangsröðun þessara verkefna. Með samvinnu við forstöðumenn deilda og stofnanna á yfirstandandi ári hefur verið reynt að hagræða sem kostur er í rekstri. Þessi vinna mun leiða til sparnaðar á komandi ári án þess að unnið sé eftir flötum niðurskurði útgjalda í heild

Áætlun þessi tekur einnig mið af því að á yfirstandandi ári hefur tekist að lækka skuldir um nálægt 400 m.kr. þ.a. að skuldir breytast úr því að vera 183 % af heildartekjum sveitarfélagsins í rétt um 90 %, sem léttir verulega greiðslubyrði sveitarfélagsins til framtíðar. Þetta tókst með því að selja eignir, sem sveitarfélagið átti og með aðhaldssömum rekstri. Hér er verið að tala um mikið gæfuspor fyrir rekstur sveitarsjóðs. Vegna þessa er unnt að greiða niður ennfrekar langtímalán á næstu árum og framkvæma nauðsynlegar framkvæmdir án þess að taka ný lán.

Að lokum vil ég þakka þeim fjölmörgu sem komu að vinnu áætlunarinnar fyrir gott samstarf og kalla eftir góðu samstarfi hér eftir sem hingað til. Ljóst er að bestur árangur næst með samstilltu átaki allra, sem að málum koma. Rétt er að hafa það hugfast að gott starfsfólk er dýrmætasta auðlindin sem nokkurt fyrirtæki á kost á.

Vopnafirði 5. des. 2011.

Þorsteinn Steinsson
sveitarstjóri